

Evenementen

Facilitering en locaties

Juni 2023

Heerlen

Inhoud

Inleiding	2
Wat is een evenement?	2
Waarom willen we evenementen?	2
Wat willen we bereiken?	3
Wat is daarvoor nodig?	3
Hoe gaan we dat doen?	3
We introduceren het 'Evenementenhuis.'	3
We gebruiken locatieprofielen	5
We optimaliseren de evenementenlocaties	5
We werken met een jaarplanning en evenementenkalender	5
We herijken de beleidsregel 'Evenementenbeleid vergunningverlening, veiligheid en facilitering' 2013	6
We versimpelen het vergunningenproces voor kleinschalige initiatieven	6
Financieel	6
Uitvoeringsagenda	7
Bijlage	7

Inleiding

Heerlen heeft de afgelopen decennia volop geïnvesteerd. Er is energie ontstaan die heeft bijgedragen aan een herwonnen eigenwaarde en identiteit. Gedurfde ideeën en vernieuwingskracht hebben Heerlen een nieuwe lente gebracht! Evenementen zijn daar onlosmakelijk mee verbonden. Ze brengen levendigheid en geven een gevoel van binding en saamhorigheid voor jong en oud.

In Heerlen is ruimte voor evenementen en vernieuwing in de breedste zin van het woord. Voor ieder wat wils. Jaarlijks vinden ca. 300 evenementen plaats. Inmiddels vormt cultureel Heerlen het kloppend hart in de regio en trekken onze topevenementen nationaal en internationaal de aandacht. Een aantal evenementen is inmiddels zo met Heerlen verbonden, dat deze niet meer weg te denken zijn. De grote diversiteit in aanbod en het brede bereik van bezoekers, de samenwerking binnen de verschillende sectoren en de ruimte en de mogelijkheden om dit realiseren, maken Heerlen uniek en een evenementenstad van formaat.

Dit beleidsstuk richt zich op de facilitering van evenementen, het mogelijk maken van evenementen in de gemeente. Het is een nadere uitwerking van doelen/opgaven die gesteld zijn in het MBP 2022-2026, de Culturele Agenda 2022-2026 en het ambitiesdocument 'Samen maken we de stad'. Het geeft uitvoeringskaders voor het optimaliseren van de facilitering o.a. daar waar het gaat om het schoon, heel en veilig houden van de stad en omgeving, binnen de in gang gezette herinrichting van de stad. Er is ook aandacht voor het vereenvoudigen van processen daar waar dit niet botst met het veilig houden van de stad. Het gaat om operationeel beleid. Het gaat niet in op inhoudelijke thema's of inhoudelijke beleids- en subsidiekaders.

Wat is een evenement?

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wordt onder evenement verstaan: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak. Hieronder vallen ook herdenkingsplechtigheden, braderieën, optochten op de weg niet zijnde betogingen, feesten of wedstrijden op of aan de weg, sommige sportwedstrijden of gala's. De kermis en weekmarkt wordt in de APV niet genoemd maar ook dit zien we als evenement.

Voor ieder evenement geldt dat er in bepaalde mate risico's ontstaan voor de openbare orde en veiligheid, de volksgezondheid of het milieu. Het is mede aan de gemeente om ervoor zorgen dat de veiligheid en gezondheid van bezoekers en de omgeving door het plaatsvinden van een evenement niet in gevaar komt.

Waarom willen we evenementen?

Evenementen dragen bij aan de identiteit, trots en levendigheid van de stad. Heerlen staat voor transitie (blijft in beweging) en wordt getypeerd door haar non-conformistisch en familiair karakter. Evenementen die passen binnen deze identiteit vertellen het verhaal van Heerlen. We omarmen nieuwe ideeën, hebben lef en staan open voor experimenten. Hierbij mag het schuren en een rauw randje hebben.

Evenementen laten zien wie we zijn en waar de stad voor staat. Ze geven ons een gevoel van saamhorigheid, zelfbewustzijn en trots.

Evenementen zorgen voor levendigheid (reuring), zorgen voor een aantrekkelijk vrije-tijdsaanbod en zetten Heerlen op een positieve manier in de spotlight.

Horeca, detailhandel en verblijfsaccommodaties profiteren vaak van evenementen. Ze dragen daarmee bij aan de economische vitaliteit van de stad.

Dat is waarom we onze evenementen koesteren.

Wat willen we bereiken?

- We willen nooit een saai moment in Heerlen. Daarom gaan we voor 365 dagen levendigheid in de stad, evenementen en activiteiten voor een breed en divers publiek.
- Om dit voor elkaar te krijgen wijzen we meer plekken in de stad aan als evenementenlocatie. We willen de juiste evenementen op de juiste plek in de stad met aandacht voor de sfeer en uitstraling van de stad en haar pleinen.
- We hebben een zorgplicht c.q. de verantwoordelijkheid om de stad schoon, heel en veilig te houden.
- We willen het voor organisatoren eenvoudiger maken om een evenement te organiseren zonder daarbij de veiligheid en leefbaarheid uit het oog te verliezen.
- Tegelijkertijd willen we vergroening, meer water, meer ruimte voor voetgangers en fietsers, een groter en diverser aanbod aan woningen.

Samengevat: we willen een levendige stad, een vitale en toekomstbestendige omgeving waar het aangenaam is om te wonen, te ondernemen, te leven en te recreëren.

Wat is daarvoor nodig?

- Een nieuwe visie op de facilitering die de gemeente aan de evenementenorganisatoren wil bieden, met aandacht voor capaciteit, verantwoordelijkheden, taakverdeling en samenwerking.
- Transparante, eenvoudige, ondersteunende en effectieve regelgeving met aandacht voor capaciteit, handhaving, verantwoordelijkheden, taakverdeling en samenwerking op gebied van veiligheid en leefbaarheid van de stad.
- Een optimaal gebruik en inrichting (waaronder ook nutsvoorzieningen) van (optionele) evenementenlocaties in de stad.
- Een goede spreiding van evenementen in tijd en ruimte.
- Voldoende financiële middelen om dit alles te realiseren.

Hoe gaan we dat doen?

We introduceren het 'Evenementenhuis.'

Dit 'Evenementenhuis' is een metafoor. We zien de stad als een huis waarin we onze gasten ontvangen. De kamers in het huis hebben elk een andere functie met een eigen karakter en sfeer. In je huis voel je je thuis. Zo willen we dit ook voor de evenementen en evenementenlocaties in de stad. We willen evenementen op die plekken waar ze het best tot hun recht komen.

In het 'Evenementenhuis' zijn per locatie karakterprofielen opgenomen. In de aanvullende locatieprofielen staan de functionele mogelijkheden. Het consequent toewijzen van evenementen aan de juiste kamer(s) draagt bij aan de uitstraling van de stad op die specifieke plek en in zijn geheel. We willen evenementen plaatsen waar ze het best tot hun recht komen. Tegelijk willen we locaties beschermen tegen evenementen die beeld en/of sfeer verstorend werken. Bezien vanuit de doelstelling van het evenement en met respect voor de omgeving. Om organisatoren inzicht te geven welke locaties geschikt zijn voor welk type evenement gebruiken we onderstaande tabel c.q. het 'Evenementenhuis'.

Het 'Evenementenhuis':

Locatie	Metaforische naam	Karakterbeschrijving:
In of nabij centrum		
Aambos	<i>Achtertuint</i>	Ontspannen, dromen, tot rust komen, kleinschalig, wandelingen, natuur & cultuur.
Bongerd Oost	<i>Oprijlaan (deel van)</i>	Uitvals-mogelijkheid, verbinding tussen evenementenlocaties, defilé-achtige evenementen.
Bongerd West ('Markt')	<i>Speelkamer</i>	Voor een groot publiek toegankelijke (gratis) evenementen. Eventueel mogelijkheid tent. Hotspot. Hier moet het knallen.
Burgemeester Van Grunsvenplein	<i>Terras</i>	Voor een groot publiek toegankelijke (gratis) evenementen met enigszins beperkt volume. Mogelijkheid tent. Uitvalsbasis voor theater.
Maanplein	<i>Serre</i>	Exposeren, kleinschalig, groen, duurzaamheid, kwaliteit, stijl.
ON Terrein	<i>Partytent / Feesttent</i>	Wat je niet binnenshuis (centrum) wilt doen. Festival terrein voor de grote evenementen met hard geluidvolume. Circus.
Pancratiusplein Noord	<i>Tuinkamer</i>	Activiteiten die niet in een van de andere kamers passen, een welkome (incidentele) gast, kleinschalig marktpleintje eventueel in combinatie met (een deel van de) vijf pleintjes, zitevenementen
Pancratiusplein Zuid	<i>de Huiskamer</i>	Gezelligheid, niet te hard, saamhorigheid, open, plein niet dichtbouwen, gebruiken tot aan de gevels, pas daarachter evt. hekwerk.
Promenade I en II	<i>Oprijlaan (deel van)</i>	Uitvals-mogelijkheid, verbinding tussen evenementenlocaties, defilé-achtige evenementen.
Raadhuisplein	<i>Balkon / Salonkamer</i>	Ceremoniële gelegenheden, huldigingen, lintjes. Uitvalsbasis voor het raadhuis en de omliggende musea.
Schinkel-zuid	<i>Rosarium</i>	Socializen, kleinschalige activiteiten.
Stationsplein	<i>Ontvangstkamer</i>	Exposeren, kunst, (inter)nationale ontvangsten vanuit OV richting stad, terras
Vijf pleintjes + Pancratiusstraat	<i>Hobbykamer(s)</i>	Voor een specifieke groep die een bepaalde passie deelt, eigenaardig, kleinschalig en wisselend, uiteraard openbaar.
Wilhelminaplein	<i>Keuken</i>	Chillen, relaxen, genieten, BBQ, kleinschalig, openbaar.
Andere delen van de stad		
Bekkerveld	<i>Tuinpark</i>	Familiare evenementen.
Coriopolis	<i>Werkkamer</i>	Evenementen met een groot publieksbereik
Corneliusplein	<i>Huiskamer Heerlerheide</i>	Gezellig, niet te hard.
Douvenrader park (oude velden Weltania)	<i>Garage (Laboratorium)</i>	Groot publiek, uitproberen, experiment.
Gebrookerplein	<i>Huiskamer Hoenbroek</i>	Kleinschalig, gezellig, niet te hard.
Kaldeboren	<i>Multifunctionele kamer</i>	Groot publiek, omsloten karakter, hotspot.
Markt Hoensbroek	<i>Speelkamer van Hoensboek</i>	Voor een groot publiek toegankelijke (gratis) evenementen.
Weltevijver	<i>Achtertuint</i>	Rust en genieten

Het 'Evenementenhuis' is geen statisch instrument. In een huis moet het goed vertoeven zijn, moeten bewoners zich prettig voelen. Voelt het niet goed dan wordt een verbouwing in gang gezet of worden kamers opnieuw ingericht. We willen toe naar een inrichting zoals in bovenstaande tabel beschreven maar als er aanleidingen zijn kijken we of herinrichting noodzakelijk is.

Het 'Evenementenhuis' is een leidraad die initiatiefnemers en onszelf richting geeft bij nieuwe afwegingen maar soms is maatwerk noodzakelijk en kunnen we afwijken.

De invoering van het 'Evenementhuis' kan voor bestaande evenementen gevolgen hebben. Evenementen hebben vanuit het verleden een 'vaste' locatie. Het kan zijn dat dit nu niet meer past. In de praktijk gaat het om een beperkt aantal evenementen. Samen met de organisatoren van deze evenementen gaan we de komende tijd op zoek naar een alternatieve passende plek. Bij nieuwe evenementen verwachten we dat de organisatoren zich voegen in het 'Evenementenhuis'. Wil een organisator dit niet dan kan dat uiteindelijk betekenen dat we een evenement weigeren.

We gebruiken locatieprofielen

Deze locatieprofielen zijn een verdere uitwerking van de bestaande locatiematrix (zie de bijlage). Om organisatoren inzicht te geven welke locaties functioneel geschikt zijn voor welk type evenement, inventariseren we per locatie de technische eigenschappen en juridische en beleidsmatige kaders. Dit via locatieprofielen die inzicht geven in de functionele faciliteiten zoals ruimtelijke capaciteit en logistieke mogelijkheden. Ook worden veiligheids- of leefbaarheidscriteria opgenomen.

We optimaliseren de evenementenlocaties

We zorgen voor een basisvoorziening van faciliteiten op elke aangewezen evenementenlocatie. We gaan de stroom-, water en internetvoorzieningen op de evenementenlocatie moderniseren en het streven is de locaties voor een ieder toegankelijk te maken.

We werken met een jaarplanning en evenementenkalender

Het college van B&W stelt jaarlijks voorafgaand aan het jaar de evenementenkalender voor het volgende kalenderjaar vast of mandateert dit aan de organisatie. Organisatoren kunnen een verzoek doen om hun voornemen tot het organiseren van een evenement op de kalender te plaatsen. Daarmee doen zij een reservering voor een bepaalde datum en locatie. Mochten we twijfels hebben of aangevraagde reserveringen passen gaan we met de organisatoren in gesprek om de reservering aan te passen. De organisatoren moeten vervolgens, ruim voor aanvang van het evenement, een vergunning aanvragen voor het evenement.

Met de jaarplanning stellen we vast op welke locaties de al bekende terugkerende evenementen georganiseerd worden en waar nog ruimte is voor toevoegingen, gebaseerd op de frequentie van evenementen op bepaalde locaties en welke geluids- en milieunormen worden gehanteerd. Ook stellen we in sommige gevallen eisen aan een openbaar karakter: in het centrum bijvoorbeeld is een gesloten karakter niet wenselijk, maar zou een evenement voor iedereen zichtbaar en toegankelijk moeten zijn.

Uiteraard doorloopt elk evenement de wettelijke (jaarlijkse) toets voor de evenementenvergunning. De evenementenkalender wordt door het college vastgesteld voorzien van een integraal advies van alle betrokken (veiligheids)organisaties met daarbij ook aandacht voor de beschikbare capaciteit bij het team van handhaving e.d. Zo kunnen we overzichtelijk sturen op een goede programmering, sturen op spreiding in locatie en tijd, makkelijker de verbinding stimuleren tussen evenementen en/of

ondernemers, hulpdiensten en adviseurs tijdig betrekken, bewoners vooraf duidelijkheid geven, beter communiceren naar potentiële bezoekers en de milieu- en omgevingseffecten minimaliseren.

We herijken de beleidsregel 'Evenementenbeleid vergunningverlening, veiligheid en facilitering' 2013

- We maken separate beleidsregels voor facilitering en vergunningverlening/veiligheid.
- De beleidsregel uit 2013 richt zich daar waar het gaat om facilitering op verkeersveiligheid en reiniging. Doel is het leefbaar en schoonhouden van de omgeving, niet het ondersteunen van de evenementenorganisaties zelf. Tegenwoordig is onze opvatting over facilitering van evenementen echter breder. We doen dan ook meer dan genoemd in de faciliteringsregeling. Dit vaak zonder onderliggende grondslag. We bekostigen parkeervergunningen, parkeeronthefingen, legeskosten, elektriciteit en verkeersplannen, we zetten daar waar nodig preventief straatcoaches in vanwege de veiligheid, we faciliteren promotie van evenementen en we hebben een collectieve vrijwilligersverzekering.
- Kleinere evenementen – meestal met een lagere risicoclassificering – worden vaak door vrijwilligers georganiseerd, wat tot gevolg heeft dat de vergunningaanvraag regelmatig onvolledig of onjuist wordt ingediend. Dit leidt tot vertraging in het proces, omdat vergunningverleners de aanvraag terug moeten sturen naar de organisator. Omdat de datum van een evenement meestal vaststaat, vergroot dit de werkdruk bij zowel de organisator, de vergunningverleners als de adviserende diensten. De Inspectie heeft met enkele gemeenten en veiligheidsregio's gesproken die positieve ervaringen hebben met betere voorlichting aan organisatoren over waar een vergunningsaanvraag (minimaal) aan moet voldoen.
- Andere aanbevelingen zijn:
 - ✓ Het afsluiten van een collectieve evenementenverzekering voor kleinere evenementen.
 - ✓ We willen meer samenhang tussen facilitering en subsidieverlening.
 - ✓ Het stimuleren van eigen initiatief (marktwerking) en kostenreductie door aan professionele organisatoren van grotere evenementen de mogelijkheid te bieden om materiaal en werkzaamheden in eigen beheer uit te voeren via een extra subsidie (in plaats van in opdracht van de gemeente). Deze partijen zijn namelijk beter in staat om te onderhandelen.
- We hebben samen met de organisatoren een zorgplicht daar waar het gaat om het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte. Dit gaat zeker over reiniging en verkeersvoorzieningen maar er zal ook aandacht moeten zijn voor duurzaamheid, gezondheid en toegankelijkheid (inclusiviteit). Verantwoordelijkheden tussen gemeenten en organisatoren moeten helder zijn. Dit laatste ontbreekt nu wel eens.

We versimpelen het vergunningproces voor kleinschalige initiatieven

Voor spontane activiteiten willen we een snelle besluitvorming mogelijk maken. We vereenvoudigen en versnellen de procedures om kleinschalige openluchtactiviteiten te kunnen organiseren, op daarvoor aangewezen plekken en rekening houdend met veiligheid, bezoekers en overlast. Met een eenvoudige (en zorgvuldige) melding weet een aanvrager voor een kleinschalige activiteit binnen een paar dagen wat de (on)mogelijkheden zijn.

Financieel

In de begroting 2023 (kernthema veiligheid, KP 6034002 Lasten faciliteitenregeling evenementen) staat voor dit doel een bedrag van €344.761,-. Dit budget is exclusief de personeelskosten.

In de praktijk is er, daar waar het om facilitering gaat, geen maximum aan de kosten per evenement gesteld. Ook de faciliteringsregeling kent geen subsidieplafond. Sturing op het beschikbare budget is

dan ook een uitdaging. Daarbij zijn de kosten voor materieel e.d. door de verschillende crisissen van de afgelopen jaren sterk (ca. 30%) gestegen.

Ook de teams van handhaving (tijdens geprioriteerde evenementen voeren zij toezicht en handhaving uit en na afloop wordt standaard geëvalueerd) en stadsbeheer (schoonhouden van de stad) hebben taken bij evenementen. De kosten hiervan hebben we niet inzichtelijk.

Er zijn verder uitvoeringsplannen nodig om de kosten inzichtelijk te krijgen. Dit is onderdeel van de navolgende uitvoeringsagenda.

Uitvoeringsagenda

Na vaststelling van deze notitie is het noodzakelijk dat we de volgende zaken oppakken en afhandelen.

- Het opstellen van de Evenementenkalender 2024.
- Het opstellen van een nieuwe beleidsregel facilitering: beleidsregel waarin wordt vastgelegd op welke wijze en in welke gevallen facilitering plaatsvindt en een daaruit voortkomend voorstel voor een evt. begrotingswijziging voor de herijkte/nieuwe faciliteringsregeling voor de begroting van 2025.
- Het opstellen van een nieuwe beleidsregel vergunningverlening en veiligheid om enerzijds het proces te versimpelen maar anderzijds de risico's te beperken met aandacht voor personele capaciteit en een daaruit voortkomend voorstel voor een evt. begrotingswijziging.
- Het actualiseren van de locatiematrix en de locatieprofielen.
- Evenementenlocaties moeten planologisch geborgd worden. De wijze waarop moet nader onderzocht worden. Optie is de evenementlocaties als zodanig in ruimtelijke plannen aan te wijzen of door het verlenen van een omgevingsvergunning (per evenement) voor afwijkend gebruik van het bestemmingsplan.
- Het herzien van het geluidsbeleid evenementen in de open lucht 2017-2020. Dit is ook onderdeel van de begroting 2023.
- Het aanpassen van de APV o.a. borging van de evenementenkalender en het vergunning vrijmaken van kleinschalige evenementen.
- Het opstellen van een voorstel voor het realiseren van de benodigde nutsvoorzieningen op evenementenlocaties incl. financiële impact. Deels zal dit verwezenlijkt kunnen worden bij de herinrichting van het centrum.
- Het herzien van het geluidsbeleid evenementen in de open lucht 2017-2020. Dit is ook onderdeel van de begroting 2023.
- Het aanpassen van de APV o.a. borging van de evenementenkalender en het vergunning vrijmaken van kleinschalige evenementen.
- Het opstellen van een voorstel voor het realiseren van de benodigde nutsvoorzieningen op evenementenlocaties incl. financiële impact. Deels zal dit verwezenlijkt kunnen worden bij de herinrichting van het centrum.

Bijlage

- Locatiematrix